

REZOLUCIJA, ANTIKORUPCIJA, RADNICI

Evropski parlament je u rezoluciji od 11. marta dao mišljenje o evropskom putu Srbije. Šta radnici u Srbiji od toga mogu da očekuju razmatraćemo na okruglom stolu u petak u 18h. Deo razmatranja svakako mora biti i činjenica da je Evropski parlament i ovog puta, u tački 29. ponovio poziv Vladi Srbije da „u potpunosti i bez diskriminacije sproveđe zakon o rehabilitaciji“, i predložio joj da „izmeni zakon o vraćanju oduzete imovine kako bi se otklonile sve proceduralne i zakonske prepreke za vraćanje u natu“. Autun Miletić nam od ovog broja izlaže svoje argumente o štetnosti ovakve politike, bilo da ona dolazi od domaćih vlasti, ili od EU. Nastavljamo sa objavljinjanjem delova izlaganja sa skupa potpisnika apela protiv progona Zdravka Deurića i Jugoremedije, koji smo organizovali 16. marta u saradnji sa listom Republika. Učitelj neznanica i njegovi komiteti

REHABILITACIJOM VRŠE REVIZIJU ISTORIJE DRUGOG SVETSKOG RATA NA TLU JUGOSLAVIJE

ISTORIJA je nauka – učiteljica života, te ju je sudskim putem nemoguće menjati. Od tih istorijskih događaja koji su na tapetu sudstva prošlo je šezdeset, sedamdeset godina, a u međuvremenu je objavljeno mnogo dokumentata, naučnih radova i knjiga koje nikako ne idu u prilog rehabilitaciji Draže Mihailovića, jer dokumenta 80% pridaju njemu, njegovim komandantima i političarima, tj. frontu DM-četničkom, nemačkom, italijanskom i NDH.

Pokrećači rehabilitacije žele da sudskim putem dokažu i pobiju ono što je 8. decembra 1948. godine Generalna skupština OUN na svom trećem zasedanju usvojila, Konvenciju o sprečavanju i kažnjavanju zločina genocida. Sve članice OUN su usvojile tu Konvenciju, a u drugom članu Konvencije piše da se „zločinom genocida smatra bilo koje delo počinjeno sa narodom da se delimično ili potpuno uništi neka nacionalna, etnička, verska ili rasna grupa, ubistvo članova grupe, teška povreda fizičkog ili duševnog integriteta članova grupe, namerno podvrgavanje grupe uslovima sračunatim na njen potpolno ili delimično uništenje i prevođenje dece prisilno iz grupe u grupu“.

U svakom od ovih genocidnih zločina osnova je NAMERI A za države potpisnice Konvencije takvi zločini NE ZASTAREVaju, pa to važi i za Republiku Srbiju i njene pravosudne organe.

A najveći broj dokumenata četničke provenijencije koji potpadaju shodno Konvenciji OUN jasno i nedvosmisleno upućuju kako da se sproveđe genocid, zatim se i naredjuje, izvršava i izveštava da je sproveden. Najveći broj tih dokumenata je objavljen: projekat Stevana Mojevića pod nazivom „Homogena Srbija“ (30.6.1941. godine, dopunjeno septembaru 1941.), a zatim „Instrukcija“ Draže Mihailovića od 20.12.1941. godine kako stvoriti „Veliku Srbiju“ i kako izvršiti: „(4) Čišćenje državne teritorije od svih narodnih manjina i nenacionalnih elemenata“. Zatim, kada je reč o nameri zločina genocida dovoljno je pročitati put i pismo iz februara 1942. godine Stevana Mojevića Dragiši Vasiću o uređenju Velike Srbije, pa kaže: „... čime se ukaže prilika, prikupiti sve snage i stvoriti svršen čin. Zaposesti na kartu označenu teritoriju i očistiti je pre nego li se iko pribere, a onda iznutra pristupiti čišćenju zemlje od svih nesrpskih elemenata. Krivica bi valjalo otvoriti put – Hrvatima u Hrvatsku, a Muslimanima u Tursku (ili Albaniju)..“

Na narednom dokumentu sa konferencije „četničkih intelektualaca“ u tački 5. piše: „Mi tražimo čistu nacionalnu državu. Ako to ostvarimo biće zemlje i suviše jer će preko 2,5 miliona narodnih manjina morati napustiti našu zemlju“. A šta je Draže Mihailović zapisao u svojoj beležnici: „Pitanje muslimanskog življa – stanovništvo je svojim držanjem dovelo do toga da ih naš svet (Srb) više ne želi i neće da ih ima u svojoj sredini. Potrebno je još sad da se pripremi iseljavanje u Tursku ili ma gde van naše teritorije... i to niko neće moći sprečiti...“

I u jednom „Priročniku“ iz decembra 1942. godine pod naslovom „Problem osvete“ kao svetu dužnost srpskog naroda zagovara „koletivni državni odmazdu“ i to nad Hrvatima, Muslimanima i komunistima, kad pobede po završetku rata u Kraljevini Jugoslaviji, a to je brojka preko 600.000 ljudi. Isto tako Zaharije Ostojić, izaslanik Draže Mihailovića na konferenciju u Šahovićima januara 1943. godine je rekao: „Na teritoriji buduće države ‘Velike Srbije’ nacionalnih manjina ne može biti... prema mome planu predviđani da se počne sa parcijalnim uništavanjem Muslimana...“

I 3. januara 1943. godine Draža Mihailović izdaje zapovest za konačni rešenje muslimanskog pitanja angažovanjem Mileševskog korpusa – Priboski brigade, Pljevaljske brigade, Mileševske brigade, Durmitorske brigade, Drinskog korpusa – Fočanske brigade i Čajničke brigade. Ova operacija počela je 5. a završena 13. februara 1943. godine i u izveštaju je pisalo: „Sva muslimanska sela su potpuno spaljena... nijedan dom nije ostao čitav... pristupilo se potpunom uništavanju muslimanskog življa, bez obzira na pol i godine starosti...“ Primera radi, na konferenciji četničkih komandanata učesnika u ovoj operaciji saopšteno je da je samo u dve opštine Priboskog sreza, a u 150 sela i zaselaka paljena 8.221 kuća, 8 đamnija i 7 mekteba, a ubijeno u celom Priboskom srezu imenom i prezimenom 3.735 lica, od toga 1.836 dece. Pavle Đurišić je poslao izveštaj Draži Mihailoviću da je pobjeo 8.000 staraca, žena i dece i 1.200 pripadnika muslimanske milicije u Bjelopoljskom, Čajničkom, Fočanskom i Višegradskom srezu, i u njima popalo 128 sela (kapetan Pavle Đurišić je zbog tog uspeha od Draže unapreden u čin majora).

Nisu ništa manji zločini genocida počinjeni od strane

majora Petra Baćovića u Hercegovini – 2.500 ubijenih

Hrvata i Muslimana, ni u Crnoj Gori od strane Đorda Lašića, pa je u sredu Pljevlja ubio i poklao 1.492 Muslimana, od kojih 768 dece. Njegove su zapisane reči: „Čas narodne osvete mora doći i najveća i najnaprednija istraga poturica, da se srpske zemlje očiste od nekrsta, da se istjeru ‘guba iz torine’.“

Na kraju ovakvih i sličnih dokumenata ima mnogo, pa je na osnovu njih teško izvršiti rehabilitaciju Draže Mihailovića i četničtu uopšte. Njihovi simpatizeri ne mogu da protute smisao istorijskog revizionizma, predlagajući prošlosti uz dominantnu tezu o tzv. „nacionalnom pomirenju“, jer sjetiš dokumenta to ne dozvoljava.

No, ima i ona opšte poznata izreka: „Oprostiti se može, ali zaboraviti ne može“. Kako je i rečeno, istorija je nauka – učiteljica života i tu istina uvek ispliva na video, a u politici možete da muljate i lažete koliko je potrebno ili koliko ste za to plaćeni.

Druga strana medaže je pitanje za rehabilitaciju NA KOJU STRANI SU ČETNIĆI POD KOMANDOM DRAŽE MIHAJOVIĆA RATOVALI? Autun Miletić, istoričar VLAST POKAZUJE SVOJU nastavak u sledećem broju

za samooobrazovanje Riten privisrena pitanja uciteljineznanica.org

Imenovati TO ratom

IZLAGANJA SA SKUPA POTPISNIKA APELA PROTIV PROGONA ZDRAVKA DEURIĆA I JUGOREMEDIJE

MOĆ –

NE MOŽE ZDRAVKO
DA BUDE U PRAVU

Po mom mišljenju očigledno je da dok se sve ovo dešava, ovi krivični postupci protiv Zdravka, nešto drugo se skriva u pozadini. Mislim da je to udar države, dok se juri Zdravko i dok se jure ostali koji su pod optužbom, država prikuplja sredstva iz te Jugoremedije. Tamo je, koliko ja znam, već dve godine zakupac koji proizvodi nekoliko profitabilnih lekova, i mislim da je to osnovno, a ovi prognosi su odvraćanje pažnje i udar na radnika. Ja Zdravka računam kao radnika bez obzira što je bio direktor. To je udar ove vlasti koji treba da doveđe do da mi radnici nemamo prava na pitamo, niti da se borimo za svoja prava. Naša su prava oduzeta, to možemo pokazati u hijadama dopisa i prepiski u zadnje četiri godine koliko se borimo zajedno sa još pet-šest grupa i organizacija, gde na naše krivične prijave dobijamo nebuloze od javnog tužioca. Uko je u njeni uložili na 42 centa. A užela je pre toga, kad je 2002. godine prodavala svoje akcije u Jugoremediju, preko petnaest miliona evra za paket od 42%. Uzela je njihov trud, i 2007. godine vratili državi to vlasništvo, da može opet uzme novac u nekoj slijedećoj prodaji, a država ih je 2012. oterala sve na ulicu, deo rukovodstva i u zavtor. Zato što su se potrudili da poštuju zakon. To je jedan apsurd za koji ja ne znam da li postoji u nekom drugom delu sveta. Ja to ne mogu da shvatim – terete ih za nešto što nema blage veze sa životom, a druge ljudi iz naše iste branče, farmaceutske, koji su pokrali milijarde, što je do kazano, za to nikom ništa, što će im i omogućiti da se vrte u posao! Ovo je katastrofa tih ljudi koji su uložili sebe, uložili sve da naprave i sebi i drugima bolji život, i na kraju poslati na ulicu da stradaju. Koliko ih je pomalo, koliko ih se razbolelo, koliko su njihove porodice u očajnom stanju i materijalno i zdravstveno, i nikad kraja nema.

To se sada na njima hoće da pokaže ko šta sme, a šta ne sme. Jer, ovde se zaboravlja jedna stvar – svi mi smo bili radnici i akcionari, možemo sutra da budemo i ti preduzetnici na koje se sada stavlja akcenat kao na oslonac razvoja. Mi smo to hteli da budemo, i mi u Srbolek-u i oni u Jugoremediji, ali nam nisu dati, jer nismo mi ta elita koja sutra treba da stvara dohodak i prihod u ovaj državi. Nemamo mi taj „pedigree“, po njima mi smo niko i ništa, tako nas tretraju. Jer, ako smo im pokazali toliko puta, i kroz papire, i kroz knjige, i kroz rad i rezultate da umeemo da radimo i razvijavamo posao, a oni su nas gurnuli u blato, kako to onda drugačije da shvatimo? Ajde i u blato što su nas gurnuli, nego ljudi su gurnuli u zavtor, stavili im etiketu da su loši, da on sad treba da ide gradom Zrenjaninom i da gleda u zemlju. Zašto? Pa iako su napravili neke greške to su samo greške. Niko nije imao nameru da bilo koga ošteći, nego da se Jugoremedija razvija.

Zoran Gočević, predsednik Udrženja akcionara i bivših radnika Srboleka ●

NEMAMO MI TAJ
„PEDIGRE“,
PO NJIMA MI SMO
NIKO I NIŠTA

Mene odavno muči jedna stvar, što se tiče i Jugoremedije i cele naše farmaceutske grane – to što smo hteli da ispoštujemo zakon, koji je terao da moramo da se razvijamo i uskladjujemo sa evropskim standardima, da pravimo nove fabrike, da pravimo nova radna mesta, i ljudi u Zrenjaninu su to i uradili, i na kraju zbog toga bili kažnjeni! Za mene to je jedna neverovatna stvar. Nije Jugoremedija radila rekonstruk-

Evropski parlament je 11. marta ove godine doneo Rezoluciju o izveštaju o napretku Srbije za 2014. godinu <http://centarsavremenepolitike.rs/2015/03/13/rezolucija-evropsk-parlamenta-od-11-marta-2015-o-izvestaju-o-napretku-srbije-za-2014-hr-prevod/>

Kakvo je mesto radnika u ovom dokumentu i u politici EU, i šta od nje mogu da očekuju?

Diskusiju otvaramo poređenjem nove Rezolucije sa Razložnjicom o procesu evropske integracije Srbije za 2012. godine, koju nam daje Ivan Zlatić.

TRI GODINE
KASNIJE:

REZOLUCIJA,
ANTIKORUPCIJA,
RADNICI

REZOLUCIJI Evropskog parlamenta o procesu evropske integracije Srbije za 2012. godine, onoj sa preporukom za preispitivanje „24 privatizacije“, mnogi su se radnici obradovali. I mnogi je gaza, verujem, zadrhao, i za jedno i za drugo izgledalo je da imaju puno razloga.

Sa Rezolucijom o izveštaju o napretku Srbije za 2014. godinu, od 11. marta ove godine, stvari stoje potpuno naglavake: mnogi bi radnici moralni zadrhli, mada im to možda tako ne izgleda; gazde će odahnuti, iz aviona se vidi.

„Blago name“

U tački 21. ovogodišnje Rezolucije Evropskog parlamenta kreće-pažnju (što je više od „primećivanja“, a manje od „pozivanja“, „podsticanja“ i „izražavanja zabrinutosti“) da su radnici i sindikalna prava su u nešto nešto da se prepozna, a oni su preduzeća sa spiska koja su 2012. godine još uvek držala glavu nad vodom, nakon početka antikorupcijske kampanje otišla pod stečaj. Umesto da se začudi nad ovom ne baš očekivanim kontradikcijom, EP „pozdravlja“ napredak u „nekoliko istražja“ slučajeva krunpe korupcije.

„Pozdrav“ zvuči krajnje protokularno; pre bi se reklo da u stvarnosti Brisel polako ali sigurno povlači svoj „poziv“ srpskim vlastima iz 2012. godine da „odmah izvrše“ proveru kontraverznih slučajeva privatizacije i prodaje dvadeset četiri kompanije – nit ih pita zašto „odmah“ ovolio dugo traje, ni kako je „dvadeset četiri“ smršala na „nekoliko“. Naravno, onomadjuša brig Evropske komisije za korupciju u privatizaciji u Srbiji sigurno nije imala trajniji rezon od zavrtanja ruke ovdasnjim vlastima u nekom drugom „skretanju pažnje“, pa se sada pad interesovanja donekle i podrazumeva. Ali samo donekle – nije ni evropskim institucijama, baš kao ni našim vlastima, svejedno da otvaraju probleme korupcije u privatizaciji, u Srbiji, ili bilo gde drugo.

Sa druge strane, u istoj tački 25. ovogodišnje Rezolucije Evropskog parlamenta u procesu integracije Srbije i ovog puta (da, neka od poglavljaja se gotovo prepisuje iz godine u godinu – uporedite recimo ovogodišnje još uvek iz tačke 21. sa tačkom 38. iz 2012. godine) mislio na sve što srbi ovdasnjeg radnika: zaposlenje, rad u struci, možda i preduzetništvo, ali ako ne onda svakako sindikalna zaštita, dajalog sa državom ili prohodnost ka privilegijama državnih zaposlenika. Samo jedna sitnica je izostala: šta sa armijom nezaposlenim koji odavno više nisu mlađi, a još su daleko od uslova

– nit ih pita zašto „odmah“ ovolio dugo traje, ni kako je „dvadeset četiri“ smršala na „nekoliko“. Naravno, onomadjuša brig Evropske komisije za korupciju u privatizaciji u Srbiji sigurno nije imala trajniji rezon od zavrtanja ruke ovdasnjim vlastima u nekom drugom „skretanju pažnje“, pa se „zabog“ takvih radnji možete značno usporiti napredak pregovora o pristupanju“.

Drugim rečima, kako pada interesovanje Evropskog parlamenta za „proveru kontraverznih slučajeva“, tako raste zabrinutost za prava ličnosti koja su predmet provere. Da me ne shvatite pogrešno, naravno da Milan Beko ima neka prava, preko ne transparentnog i, aksam, dobro razumeo, prekomernog zapošljavanja u državnoj službi.

Da ne mraćimo na kraj, u tački 24. Brisel između ostalog poziva Vučića „da ne odgadaju donošenje načrta zakona o besplatnoj pravnoj pomoći pazeći pritom da se i na najugroženijim građanima zajamči pristup uslugama besplatne pravne pomoći“.

Srećom ne kažu „odmah“.

Ivan Zlatić, Učitelj neznanica i njegovi komiteti ●

Ivan Zlatić, Učitelj neznanica i njegovi komiteti ●